

PERHEKODIN ASUMISTURVALLISUUDEN TARKISTUSLISTA

-

Opas toiminnanharjoittajalle

Sisällysluettelo

1	Tietoja ja ohjeita käyttäjälle.....	3
1.1	Tarkistuslistan käyttötarkoitus	3
1.2	Ohjeita tarkistuslistan käyttöön	3
2	Asumisturvallisuuden tarkistuslista	3
2.1	Turvallisuus hätätilanteessa	3
2.2	Paloturvallisuus	5
2.3	Liikkumisen turvallisuus.....	12

1 Tietoja ja ohjeita käyttäjälle

1.1 Tarkistuslistan käyttötarkoitus

Asumisturvallisuuden tarkistuslista on tarkoitettu helpottamaan paloturvallisuuden ja tapaturmavaarojen arviointia perhekodeissa. Lomake on suunniteltu perhekodin tarpeisiin (esimerkiksi ikäihmisille ja kehitysvammaisille).

Kysymykset muodostavat kolme laajempaa kokonaisuutta:

- 1) Turvallisuus hätätilanteessa,
- 2) Paloturvallisuus,
- 3) Liikkumisen turvallisuus.

1.2 Ohjeita tarkistuslistan käyttöön

Asumisturvallisuuden kartoittaminen tapahtuu yhteistyössä perhehoitajan kanssa hänen kotonaan. Tarkistuslista käydään kohta kohdalta läpi. Mikäli vastaus (kysymykset 1–21) on *ei* tai vastaus on epävarma, tulee pohtia turvallisuutta lisääviä ratkaisuvaihtoehtoja. Viimeisen kysymyksen (kysymys 22) kohdalla myönteinen vastaus merkitsee lisääntyntä kaatumisen riskiä. Jos vastaus on *kyllä*, tulisi pohtia ehkäiseviä toimia. Lomakkeen täyttöä helpottamiseksi on jokaiseen **lihavoidulla fontilla** kirjoitettuun kysymykseen liitetty sisältöä selvittävää tekstiä.

Turvallisuuden parantaminen tapahtuu tuloksekkaimmin eri asiantuntijoiden, kuten kunnan eri hallintokuntien, hyvinvointialueen pelastuslaitoksen ja omaisten yhteistyönä.

2 Asumisturvallisuuden tarkistuslista

2.1 Turvallisuus hätätilanteessa

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
1.	Onko poistumisturvallisuudesta huolehdittu? Poistumisturvallisuus selvitys ajan tasalla ja yhteistyössä sovitut toimenpiteet on tehty. Lukitukset helppo, nopea ja looginen avata (ulospääsy ilman avainta tai työkalua). Kulkureitti helppo löytää. Kulkureitti esteetön. Kulkureitillä tarvittavat kaidepuut, eikä kompastumisen vaaraa. Asukkaalle opastettu, miten toimia tulipalon sattuessa.	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

Perhehoitajan on huolehdittava, että asukkaat pystyvät pelastautumaan asunnosta joko omatoimisesti tai autettuna. Yksi käytössä oleva tapa poistumisturvallisuuden selvittämiseksi on laatia perhekodin poistumisturvallisuusselvitys. Selvitys tulisi laatia hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista. Selvitys on syytä arvioida yhdessä pelastuslaitoksen nimeämän yhteys henkilön kanssa ennen toiminnan aloittamista. Selvityksen loppuun kirjataan yhteistyössä ne toimenpiteet, joita perhehoitajan tulisi tehdä asukkaiden turvallisuuden parantamiseksi.

Erillinen turvalukitus hidastaa ja vaikeuttaa poistumista hätätilanteessa. Ovien tulisi olla helposti ilman avainta tai työkalua avattavia. Lukon aukeamissuunnan tulisi olla sama kuin avaimen tai salvan kääntösuunta. Poistumiskykyä arvioitaessa tulisi pohtia myös liikuntavammaisen voiman ja tekniikan tarvetta ovien avaamiseen. Asunnoista, joissa on sähköisesti avautuvat ovet, tulee päästä helposti poistumaan myös palotilanteessa, jolloin sähkö on mahdollisesti kytkeytynyt pois päältä.

Pimeys ja savu vaikeuttavat poistumista. Pelastautumista helpottaa esimerkiksi jalkalistaan tai lattiaan sijoitettu jälkivalaiseva merkinauha, joka viitoittaa tietä ulos asunnosta ja talosta. Tämä on erityisen tärkeää sokkeloisissa rakennuksissa.

Siisteyden ja järjestyksen sekä kulkureittien esteettömyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Asunnossa ei ole hyvä varastoida tavaraa, jota ei säännöllisesti tarvita. Varauoskäyntiä, esimerkiksi kulkureittiä terassille, ei saa tukkia huonekaluin tms.

Onko perhehoitaja laatinut turvallisuusohjeet tulipalojen ennalta ehkäisemiseksi sekä toimintaohjeet tulipalon varalle ja onko ne perehdytetty asukkaalle hänen toimintakykynsä huomioiden? Toimintamallit ovat erilaisia riippuen asukkaan kunnosta, esimerkiksi:

Toimintamalli hyväkuntoiselle:

- a. Yritä alkusammutusta,
- b. Mene ulos,
- c. Sulje ovet.

Toimintamalli henkilölle, jonka toimintakyky on rajoittunut, mutta kykenee itsenäiseen poistumiseen:

- a. Tee turvapuhelinhälytys / soita hätänumeroon,
- b. Mene ulos,
- c. Sulje ovet.

Toimintamalli henkilölle, joka ei kykene omatoimiseen pelastautumiseen.

- a. Tee turvapuhelinhälytys / soita hätänumeroon,
- b. Mene maahan makaamaan, suojaa päätä,
- c. Odota apua.

Liesipalot ovat yleisimpiä sähkölaitteiden aiheuttamia tulipaloja (yli 50 % asuntopaloista), ja yleensä syynä on päälle unohtunut tai vahingossa päälle kytkeytynyt liesi. Liesi kannattaa sijoittaa siten, ettei ohi kulkiessaan osu katkaisimiin. Saatavissa on myös induktioliesiä, turva-ajastimilla ja muilla turvalaitteilla varustettuja liesiä, joiden paloturvallisuus on selvästi vanhoja liesimalleja parempi. Osa liesiturvalaitteista hälyttää tunnistettuaan nopeaa lämmön nousua tai savua. Jälkikäteen on myös asennettavissa esimerkiksi liesivahti, joka hälyttäessään katkaisee liedestä virran.

Lieden päällä ei säilytetä mitään palavaa tavaraa, eikä sen välittömässä läheisyydessä kään. Keittiössä tulee huolehtia myös siitä, että kahvinkeitintä tms. kodin pienkonetta ei käytetä niin lähellä liettä, että laitteen tai sähköjohdon on vaara joutua liedelle.

Lemmikkien omistajien tulee muistaa, että nälkäinen eläin tavoittelee helposti yksin ollessaan ruoka-astiaa, joka on jätetty liedon päälle tai viereen, ja samalla vahingossa kytkee liedon päälle. Myös lapset voivat kääntää kytkimiä päälle.

Asumisturvallisuuskartoitusta tehtäessä olisi myös hyvä varmistautua siitä, että kaasu- tai sähköliettä ja -uunia käytetään vain ruoan valmistukseen eikä esimerkiksi lisälämmön lähteenä. Siihen tarkoitukseen on turvallisempia, tehokkaampia ja taloudellisempia vaihtoehtoja.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
4.	Onko asunnon palokuorma ns. normaalilla tasolla, ei esim. ylimääräisiä tavaroita tai sähkölaitteita?	☐	☐	

Tarpeettomat tavarat kuten, rikkinäiset tai käyttämättömät huonekalut ja vaatteet, vanhat lehdet, pahvilaatikot tms. lisäävät palon syttymisriskiä sekä vaikeuttavat poistumista sekä pelastustoimenpiteitä.

Joissakin tapauksissa esimerkiksi sähköliesi on todettu turvallisuutta heikentäväksi ja tarpeettomaksi, esimerkiksi dementiaa sairastavan kohdalla, jolle tuodaan valmis ruoka. Liedon poistaminen on todettu välttämättömäksi turvallisuutta lisääväksi toimeksi myös joidenkin päihdeongelmaisten asuntolassa asuvien kohdalla: on yhdessä sovittu ruoan valmistamisesta valvotusti yhteisissä tiloissa.

Vanha kytkettynä oleva pakastin tai muu kylmälaite, joka ei varsinaisesti ole käytössä, muodostaa myös paloturvallisuusriskin. Tällaisten laitteiden poistamisesta olisi hyvä sopia.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
6.	<p>Suljetaanko televisio virrattomaksi? Kuvaputkitelevision päällä ei säilytetä esineitä (liinaa, kukkia, kynttilöitä,...). Televisio sammutetaan, kun se jää ilman valvontaa (yön ajaksi, kotoa poistuessa). Televisio huollatetaan, jos se toimii tavallisesta poikkeavalla tavalla.</p>	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	

Televisio kannattaa sammuttaa pääkytkimestä aina, kun se jää ilman valvontaa eli kotoa poistuttaessa tai yön ajaksi. Myös vakuutusyhtiöiden suojeluohjeissa kehoitetaan sammuttamaan televisio silloin, kun se ei ole haltijansa valvonnassa. Televisio on hyvä sammuttaa aina ensin kaukosäätimestä valmiustilaan ja vasta tämän jälkeen pääkytkimestä sammuksiin. Näin toimien pääkytkimeen kohdistuva kuormitus vähenee. Jos laitteessa ilmenee jotain tavallisuudesta poikkeavaa, on laite heti huollatettava. Vanhaan kuvaputkitelevisioon liittyy nykyaikaisia taulutelevisioita suurempi paloturvallisuusriski, erityisesti jos sitä ei ole huollettu tai puhdistettu.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
7.	<p>Käytetäänkö pyykin- ja astianpesukonetta vain hoitajan ollessa kotona? Laitetta käytetään, kun joku on kotona. Siten vähennetään tulipalon ja vesivahingon vaaraa. Viallinen laite huollatetaan heti vian ilmetyä. Laite vikaantuu yleensä ohjelmakoneistostaan. Viallinen laite on palovaarallinen. Laite on sijoitettu asennus- ja käyttöohjeen mukaisesti.</p>	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	

Pyykin- ja astianpesukoneiden kunto on hyvä tarkistaa säännöllisesti. Koneita käytetään vain silloin, kun käyttäjä on kotona. Siten vähennetään merkittävästi niin tulipalon kuin vesivahingonkin vaaraa, mikäli laitteeseen sattuisi tulemaan vakava vika kesken käytön. On myös tärkeää huollattaa viallisesti toimiva laite heti vian ilmetyä, sillä palovaara piilee juuri viallisissa laitteissa. Laite vikaantuu yleensä ohjelmakoneistostaan.

Pyykin- ja astianpesukonetta varten on saatavissa myös mahdollisesta vesivuodosta hälyttäviä ja vedentulon katkaisevia lisälaitteita. Mahdollisen vesivuodon aiheuttama moottorin kostuminen aiheuttaa oikosulun vaaran.

Pyykin- ja astianpesukoneen turvallisen käytön kannalta on oleellista, että laitteet on asennettu ja niitä käytetään asennus- ja käyttöohjeiden mukaisesti.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
10.	<p>Onko valaisimet turvallisia käyttää?</p> <p>Valaisimet on sijoitettu niin, että verhot tai muut helposti syttyvät materiaalit eivät kosketa niitä.</p> <p>Valaisimet eivät voi vahingossa kaatua tai pudota.</p> <p>Valaisimia ei voi vahingossa peittää.</p> <p>Valaisimissa käytetään suositusten mukaisia lamppeja, oikean tehoisia ja mielellään kuumentumattomia led- tai energiansäästölamppeja.</p> <p>Halogeenivalaisimen kuumuutta varotaan.</p> <p>Valaisimet on asennettu asennus- ja käyttöohjeen mukaisesti.</p>	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

Useita paloja syttyy siitä, että esimerkiksi verho tai valaisimen varjostin pääsee kuumentamaan liikaa. Perinteiset hehkulamput on hyvä korvata led- tai muulla energialla säästävällä lamputyyppillä, joka ei kuumene hehkulamppujen tapaan. Halogeenivalaisimien kohdalla on tärkeää ottaa huomioon voimakas lämmön muodostus, mikä tarkoittaa muita valaisimia huomattavasti suurempia suojaetäisyyksiä.

Valaisimet on asennettu ja niitä käytetään asennus- ja käyttöohjeiden mukaisesti ja turvallisesti. On hyvä varmistaa, että valaisimet eivät voi vahingossa kaatua tai pudota esim. sängylle tai sohvalle. Valaisimien tukevuuteen kaikissa käyttötilanteissa tulee kiinnittää huomiota. Kaatuessaan ja joutuessaan kosketuksiin esimerkiksi tekstiilien kanssa, valaisin saattaa sytyttää palon. On huolehdittava, että valaisimia ei käytetä vaatekappaleina eikä niitä voi muutenkaan vahingossa peittää. Valaisimissa on käytettävä valmistajan suositusten mukaisia, esim. oikean tehoisia lamppeja. Halogeenivalaisimien korkeita lämpötiloja on varottava.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
11.	<p>Tupakoidaanko asunnossa?</p> <p>Asunnossa ei tupakoida sisällä.</p>	☐	☐	

Tupakointi on edelleen yksi yleisimmistä tekijöistä kuolemaan ja vakavaan loukkaantumiseen johtaneiden asuntopalojen taustalla. Asunnossa sisällä ei tulisi tupakoida, vaan turvallinen tupakointipaikka tulisi järjestää pihalle tai parvekkeelle palamattomine kalusteineen ja tukahduttavine tuhka-astioineen.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
10.	<p>Poltetaanko kynttilöitä turvallisesti?</p> <p>Kynttilää poltetaan turvallisessa paikassa.</p> <p>Kynttilänjalka ja alusta on tukeva ja syttymätön.</p> <p>Kynttilää poltetaan vain valvotusti.</p> <p>Lämpökynttilöitä eli tuikkuja poltetaan toisistaan erillään.</p> <p>Aidot kynttilät on vaihdettu led-kynttilöihin.</p> <p>Ulkotulia poltetaan ulkona, ei sisällä eikä parvekkeella.</p>	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

Kynttilä tulee sijoittaa aina palamattomaan, metallista, lasista tai posliinista valmistettuun kynttilänjalkaan tai alustalle. Kynttilän polttaminen vaatii aina valvontaa. Sammuttaminen unohtuu helposti. Lasinen tai keraaminen kynttilänjalka saattaa rikkoutua kuumetessaan, jos kynttilä pääsee palamaan aivan loppuun asti. Kynttilä tulee sijoittaa niin, että sen läheisyydessä ei ole mitään syttyvää, esimerkiksi verhoja tai koristeita. Esim. tuuletusikkunan avaus voi heiluttaa verhoa lähelle palavaa kynttilää. Koristemansetit ja erilaiset kynttiläasetelmat, joissa on palavia materiaaleja, ovat vaarallisia. Turvallisin tapa sytyttää kynttilä on pitkävartisella sytyttimellä. Tulitikkuja käytettäessä tulitikku on sammutettava huolellisesti, ennen kuin se heitetään pois. Lämpökynttilät, ns. tuikut, kannattaa polttaa toisistaan erillään. Lähellä toisiaan poltettavat tuikut voivat aiheuttaa allaspalon. Aidot kynttilät on suositeltavaa vaihtaa paristolla toimiviin led-kynttilöihin.

Ulkotulia saa käyttää vain ulkona pihalla, ei parvekkeella. Ulkotuli pitää sijoittaa palamattomalle alustalle, vähintään 3 metrin etäisyydelle palavista rakenteista ja ottaa huomioon mahdollinen tuulen vaikutus. Tuuli kaataa herkästi kevyen ulkotulen. Ulkotulien käytössä on lisäksi huomioitava käyttöohje.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
13.	<p>Onko tulisijan käyttö ja tuhkan käsittely asianmukaista?</p> <p>Tuhkan käsittelyyn ja säilyttämiseen on asianmukaiset välineet ja paikka.</p> <p>Tulisija ja hormi ovat kunnossa.</p> <p>Nuohooja käy vuosittain.</p>	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	

Tulisija luokkuineen ja kipinäverkkoineen on ehjä, eikä tulisijan välittämässä läheisyydessä ole palavaa materiaalia. Tulisijan edustan tulee olla suojattu palamattomalla materiaalilla. Tuhkan käsittelyyn ja säilyttämiseen tulisi olla asianmukaiset välineet ja paikka, esimerkiksi metallinen kauha tai tuhkalapio, metallinen, kannellinen kuljetusastia ja metallinen, kannellinen säilytysastia. Vain täysin sammuttua tuhkaa saa siirtää.

Tulisijan hormit on nuohottava lain mukaan vuosittain. Nuohooja tarkkailee myös hormien ja tulisijan kuntoa ja antaa tarvittaessa kehotuksen paloturvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Nuohoojan palvelun tilaaminen on asukkaan vastuulla.

2.3 Liikkumisen turvallisuus

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
14.	Ovatko päivittäin tarvittavat käyttöesineet helposti saatavilla? Esimerkiksi mausteiden sijoittaminen liedon yläpuolelle saa aikaan vaaratilanteita. Kiipeämistä tulee välttää.	☐	☐	
		☐	☐	

Kaatumiset ja putoamiset ovat yleisimpiä kodin tapaturmia. Päivittäin tarvittavat käyttöesineet tulisi sijoittaa helposti saataville, ettei niitä tarvitse esimerkiksi kiivetä etsimään yläkaapista. Esimerkiksi mausteiden sijoittaminen liedon yläpuolelle aiheuttaa palovammavaaran ja liedelle putoavat maustepakkaukset ja mausteet myös palovaaran. Parempi paikka mausteille olisi esimerkiksi laatikostossa liedon lähellä.

Kodin säilytystilojen suunnitteluun ja toteuttamiseen on käyttöä helpottavia ja turvallisia ratkaisuja. Kiipeämistä tulisi välttää.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
15.	Ovatko taloustikkaat turvalliset? Taloustikkaat ovat tukevat ja käsitteelliset.	☐	☐	

Taloustikkaiden tulisi olla tukevat, helposti siirrettävät ja käsitteelliset.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
16.	Onko liukastumisen ja kompastumisen vaara poistettu asunnosta? Asunnossa vallitsee yleinen siisteys ja järjestys. Lattiamateriaalit eivät aiheuta liukastumisia. Asunnossa ei ole korkeita kynnyksiä. Asunnossa ei ole liukastumista tai kompastumista aiheuttavia mattoja. Kulkuväylillä ei ole sähkö- tai jatkojohtoja. Asukkaan jalkineet ovat pitäväpohjaiset. Huoneissa ja kulkuteillä on tarvittavat tuet ja kaiteet.	☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

Liukastumisen ja kompastumisen vaara pitäisi asukkaan, omaisten, kiinteistön omistajan ja hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen kanssa yhteistyössä saada mahdollisimman pieneksi. Vaikka liikkuminen päiväaikaan vaikuttaisi sujuvan turvallisesti, yöaikaan tai hätätilanteessa esteiden merkitys korostuu ja ne muodostavat selkeän vaaran kompastumiselle ja liukastumiselle.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
17.	Onko valaistus riittävä ja helposti säädettävissä? Asunnossa ei ole suuria kirkkauseroja ja häikäisyä. Asunnossa on liikkumista helpottava, turvallinen ja voimakkuudeltaan säädettävä yövalaistus. Valokatkaisimia on riittävästi ja oikeissa paikoissa. Valaistus on riittävä ja riittäväkestoinen portaikoissa ja uloskäynnin yhteydessä.	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	

Tarkoituksenmukainen valaistus lisää liikkumisen turvallisuutta ja auttaa sopeutumaan aikaan ja paikkaan esimerkiksi yöllä herättäessä. Iän myötä silmän valontarve lisääntyy ja sopeutuminen valaistuseroihin heikkenee. Toisin sanoen on vältettävä häikäisyn tuottamista huolimattomasti suunnatulla valaistuksella (esimerkiksi vastavalo, valo häikäisevästi heijastavat pinnat ja valaistuksen aiheuttama kiusa- tai hajahäikäisy). Portaikkojen, oviaukkojen ja sisäänkäyntien turvallisuutta voidaan parantaa huomattavasti hyvällä valaistuksella. Hyvä yövalaistus makuuhuoneesta WC-tiloihin parantaa turvallisuutta. Katkaisijat tulisi sijoittaa niin, että valot saa kytkettyä tarpeen mukaan päälle ja pois useasta paikasta, jolloin pimeässä ei tarvitse liikkua edes tutussa ympäristössä.

Valaistusvoimakkuutta on voitava säätää tarpeen mukaan, jolloin ei tule tarvetta peittää liian kirkkaasti valaisevaa lamppua tilapäisesti esimerkiksi jollakin tekstiilillä. Kuuma lamppu sytyttää helposti tulipalon.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
18.	Ovatko uloskäynti ja pihapiiri turvallisia? Uloskäynneillä on riittävä valaistus. Kulkitiet ovat tasaiset, hoidetut ja kulkukelpoiset. Liukkauden torjunnasta on huolehdittu. Ulko-ovi on kevyt avata.	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	

Uloskäynnit muodostavat yhden keskeisen vaaranpaikan liikkumisturvallisuudelle. Pintamateriaalin muutos muuttaa askelrytmiä ja tuntumaa alustaan. Hyvä valaistus ilman suuria valaistuseroja lisää turvallisuutta.

Siisteyteen, kulkuteiden esteettömyyteen, kuntoon ja liukkauden torjuntaan on kiinnitettävä huomiota. Ovien avaamisen tulisi olla helppoa myös huonosti liikkuvalla ja liikuntavammaisella, jolloin tarkkaavaisuus voidaan keskittää tasapainon ylläpitämiseen ja etenemiseen.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
19.	Ovatko käytössä olevat apuvälineet riittävät ja asianmukaiset? Liikkumisen apuvälineet on kunnossa. Päivittäisten toimintojen apuvälineet on kunnossa. Aistivammaisen apuvälineet on kunnossa. Asunnon mitoitukset on asukkaalle sopivat (esim. huonekalujen korkeudet)	☐	☐	

Apuvälineiden tarve ja käytössä olevien apuvälineiden kunto ja tarkoituksenmukaisuus tulisi tarkistaa säännöllisesti yhteistyössä fysioterapeutin tai toimintaterapeutin kanssa. Käyttäjälle huonosti sopiva tai huonossa kunnossa oleva apuväline saattaa aiheuttaa arvaamattomia vaaratilanteita.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
20.	Ovatko silmälasit kunnossa? Silmälasit ovat kunnossa.	☐	☐	

Ongelmat näkemisessä aiheuttavat usein ongelmia myös turvallisessa liikkumisessa. Näkö pitäisi tarkistuttaa säännöllisesti. Glaukooman aiheuttamat näkökenttäpuutokset saattavat muodostua ilman oireita, ja etenevä harmaakaihi heikentää näkemistä yleisesti. Ikänäköön liittyvät muutokset vaikuttavat myös liikkumisen turvallisuuteen, varsinkin jos valaistusolosuhteet ovat huonot.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
21.	Onko päivittäistä yhteydenpitoa läheiseen tai tuttavaan? Yhteydenpito johonkin läheiseen tai tuttavaan on päivittäistä.	☐	☐	

Yhteydenpito läheiseen tai tuttavaan päivittäin lisää turvallisuutta. Tiedonkulkua asukkaan, perhehoitajan, omaisten, kotipalvelun ja -sairaanhoidon välillä voidaan helpottaa ”tietokansion” avulla, johon on koottu tärkeitä yhteystietoja ja muita asiakkaan terveyden ja turvallisuuden kannalta olennaisia asioita, ja johon kukin voi tehdä myös omat merkintänsä tarpeen mukaan. Erityisesti, kun muisti alkaa heiketä, on kansiosta hyötyä.

		KYLLÄ	EI	Toimenpide
22.	<p>Onko asukas kaatunut tai kompastunut viimeisen vuoden aikana?</p> <p>Asukkaalla on tasapainovaikeuksia tai huimausta.</p> <p>Asukkaalla on vaikeutta liikkua asunnossa.</p> <p>Asukkaalla on vaikeuksia liikkua asunnon ulkopuolella.</p>	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	

Kaatumiset ennustavat kaatumisia. Tämän kysymyksen tarkoituksena on selvittää kaatumisriskiä, jotta voidaan ajoissa ryhtyä pohtimaan liikkumisvarmuutta ja -turvallisuutta lisääviä toimia yhteistyössä fysioterapeutin kanssa.

23.	Muuta huomioitavaa			
-----	---------------------------	--	--	--

Tähän kohtaan voi kirjata asioita, jotka eivät löydy yllä olevista kohdista. Myös asiakkaan esittämät kysymykset, jotka vaativat lisäselvitystä voi kirjata tähän.